

ADVARSEL

Meget giftig, med langtidsvirkning, for liv i vann.

4 % av produktet består av ingredienser med ukjent inhalasjonstoksisitet. Inneholder tribenuron-metyl. Kan gi en allergisk reaksjon.

Unngå innånding av aerosoler. Oppbevares innelåst. Oppbevares utilgjengelig for barn.

Bruk egnet verneutstyr (se forsiktighetsregler). Uskadeliggjør tomemballasjen (se avfallshåndtering).

Reg. nr. 2017.22.18

Avgiftsklasse 1

Registreringsholder: Cheminova A/S
Tyborønvej 78, 7673 Harboøre - Denmark
Tlf: +47 952 84 650

FMC

EXPRESS® GOLD SX®

Ugrasmiddel

GROUP

B

HERBICIDE

Metsulfuron-metyl og tribenuron-metyl - Vannløselig granulat

Bruksområde:

Mot tofrøbladet ugras i høst- og vårhvete, rug, rughvete, bygg, høstbygg og havre, uten gjenlegg.

Sammensetning:

Metsulfuron-metyl (CAS: 74223-64-6).....	111 g/kg
Tribenuron-metyl (CAS: 101200-48-0).....	222 g/kg
Fyllstoffer.....	667 g/kg

* Registrert varemerke tilhører FMC Corporation eller tilknyttede selskaper

Nettoinnhold: 250 g e

F-00602/31811 - NORWAY

Bruksrettleidingen må følges, slik at man unngår risiko for menneskers helse og miljøet. Det er forbudt å bruke Express® Gold SX® i strid med godkjent bruksområde eller behandlingsfrist, eller å overskride den tillatte maksimale dosering/konsentrasjon.

LAGRING

Uåpnet pakning skal oppbevares tørt. Åpnet pakning lagres tørt og godt lukket.

FORSIKTIGHETSREGLER

Bruk vernehansker av nitril e.l. og heldekkende arbeidstøy ved håndtering og bruk av preparatet. Ved langvarig sprøyting og når det er fare for innånding av damp/sprøytetåke, skal halvmaske med kombinasjonsfilter A1/P3 brukes.

Tilsølte klær må fjernes og vaskes før bruk.

Vask hender og ansikt når arbeidet er ferdig eller avbrytes. Ved uhell eller mistanke om forgiftning kontakt lege eller Giftinformasjonen tlf. 22 59 13 00.

Fabrikasjonsnr./Fabrikasjonsdato

ADVARSEL

Meget giftig, med langtidsvirkning, for liv i vann.

4 % av produktet består av ingredienser med ukjent inhalasjonstoksisitet. Inneholder tribenuron-metyl. Kan gi en allergisk reaksjon.

Unngå innånding av aerosoler. Oppbevares innelåst. Oppbevares utilgjengelig for barn.

Bruk egnet verneutstyr (se forsiktighetsregler). Uskadeliggjør tomemballasjen (se avfallshåndtering).

Reg. nr. 2017.22.18

Avgiftsklasse 1

Registreringsholder: Cheminova A/S
Tyborønvej 78, 7673 Harboøre - Denmark
Tlf: +47 952 84 650

FMC**EXPRESS® GOLD SX®**

Ugrasmiddel

GROUP

B

HERBICIDE

Metsulfuron-metyl og tribenuron-metyl - Vannløselig granulat

Bruksområde:

Mot tofrøbladet ugras i høst- og vårhvete, rug, rughvete, bygg, høstbygg og havre, uten gjenlegg.

Sammensetning:

Metsulfuron-metyl (CAS: 74223-64-6).....	111 g/kg
Tribenuron-metyl (CAS: 101200-48-0).....	222 g/kg
Fyllstoffer.....	667 g/kg

* Registrert varemerke tilhører FMC Corporation eller tilknyttede selskaper

Bruksrettleidingen må følges, slik at man unngår risiko for menneskers helse og miljøet. Det er forbudt å bruke Express® Gold SX® i strid med godkjent bruksområde eller behandlingsfrist, eller å overskride den tillatte maksimale dosering/konsentrasjon.

LAGRING

Uåpnet pakning skal oppbevares tørt. Åpnet pakning lagres tørt og godt lukket.

FORSIKTIGHETSREGLER

Bruk vernehansker av nitril e.l. og heldekkende arbeidstøy ved håndtering og bruk av preparatet. Ved langvarig sprøyting og når det er fare for innånding av damp/sprøytetåke, skal halvmaske med kombinasjonsfilter A1/P3 brukes.

Tilsølte klær må fjernes og vaskes før bruk.

Vask hender og ansikt når arbeidet er ferdig eller avbrytes. Ved uhell eller mistanke om forgiftning kontakt lege eller Giftinformasjonen tlf. 22 59 13 00.

Nettoinnhold: 250 g e

F-00602/31811 - NORWAY

BRUKSOMRÅDE

Express® Gold SX® er tillatt brukt i høst- og vårhvete, rug, rughvete, bygg, høstbygg og havre uten gjenlegg.

VIRKEOMRÅDE

Express® Gold SX® er et bredtvirkende herbicid til bekjempelse av de fleste 2-frøblada ugrasarter i vårkorn og høstkorn uten gjenlegg.

Ugrasvirkning

Når bruksrettledningen følges, har Express® Gold SX® meget god virkning (>85% effekt) på de fleste ugrasarter i korn. Nedenstående skjema viser virkningen av full dose Express® Gold SX® på flere ugrasarter.

Høstkorn	95-100 % effekt	Balderbrå Då Gjetertaske Hønsegrasarter	Gullkrage* Haremat* Hundepersille	Kamilleblom Kornblom* Kornvalmue* Linbendel	Meldestokk Oljevekster Orientveronika* Pengeurt	Rødtvetann* Tunbalderbrå* Åkersennep Vassarve	Åkerminneblom Åkerveronika*
	85-95 % effekt	Jordrøyk* Tranehals* Tungras* Vindeslirekne*					
	<85 % effekt	Bakkeveronika Åkertistel**	Åkerstemorsblom* Burot*				
Vårkorn***	95-100 % effekt	Balderbrå Då Gjetertaske Hønsegrasarter	Gullkrage* Haremat* Hundepersille	Kamilleblom Kornblom* Kornvalmue* Linbendel	Meldestokk Oljevekster Orientveronika* Pengeurt	Rødtvetann* Tunbalderbrå* Åkersennep Vassarve	Åkerminneblom Åkerveronika*
	85-95 % effekt	Jordrøyk* Tranehals* Tungras* Vindeslirekne*	Åkerstemorsblom* Burot*				
	<85 % effekt	Bakkeveronika Åkertistel**					

Ved 2,7 gram Express® Gold SX® per daa + DP-klebemiddel

* Frøbladstadiet til 2 varige blad

**Frøspirte planter og planter som er 6-8 cm høye

*** Maks 1,8 g Express® Gold SX® per daa + DP-klebemiddel i havre

VIRKEMÅTE

Express® Gold SX® opptas både gjennom bladene og røttene. Den optimale effekt oppnås på saftspente ugrasplanter med 2-4 varige blad i god vekst. Opptaket gjennom røttene øker, når jorden er fuktig.

Express® Gold SX® opptas hurtig og transporteres til plantenes celler. På følsomt ugras stopper dannelsen av livsviktige aminosyrer, så veksten stanser etter få timer, plantene slutter med å oppta vann og næring. Synlige symptomer kommer først senere, etter 1-3 uker. Først ses gulfarging av hjerteskuddet/vekstpunktet, deretter blir ugrasplantene slappe og visner bort. Nedvisningen går raskest under tørre, varme forhold.

Express® Gold SX® har god virkning ved lave temperaturer, hvis ugrasplantene er i aktiv vekst. Enkelte netter med nattefrost eller regn få timer etter sprøytingen påvirker ikke ugrasvirkningen.

Unngå alltid vindavdrift til åpent vann, lebelter, naboåkre eller arealer, hvor det skal dyrkes annet en korn.

RESISTENS

Express® Gold SX® inneholder de virksomme stoffene tribenuron-metyl og metsulfuron-metyl, som begge er sulfonylureaer og tilhører virkningsmekanisme-gruppe, ALS-hemmere: **HRAC-gruppe: B**.

Når et ugrasmiddel eller en gruppe midler med samme eller liknende virkemåte brukes ensidig på samme areal flere år etter hverandre, kan naturlig resistente individ av en ugrasart selekteres fram, oppformerer og bli dominerende på arealet. Resultatet er resistens eller nedsatt følsomhet for midlet/middelgruppen. Om en ugrasart er resistent mot et sulfonylureamidde fra HRAC-gruppe B, er det kryssresistent mot andre middel med samme virkningsmekanisme. Resistens mot preparat tilhørende sulfonylurea-gruppen er kjent hos tilfeller av vassarve, samt enkeltstående tilfelle i balderbrå, då, linbendel, stivdylle og hønsegras i Norge.

Utvikling av resistens kan unngås ved å skifte mellom midler med forskjellig virkemåte, men med effektiv virkning overfor ugrasarten, eller ved å sprøyte ut en tankblanding av disse to midler. Derfor skal midler fra ulike middelgrupper og/eller alternative bekjempelsesmetoder alltid inngå i bekjempelsesprogrammet.

Anbefalinger:

1. For å forebygge resistensutvikling i vassarve eller andre vanlige ugrasarter brukes Express® Gold SX®, eller midler med samme virkningsmekanisme, i tankblanding etter følgende retningslinjer:

Det anbefales at Express® Gold SX® tankblandes med en anbefalt dosering av et fluroksypyrholdig produkt eller et mekoprop-holdig produkt. Preparat som inneholder mekoprop bekjemper vassarve, balderbrå og en rekke andre arter

som har utviklet resistens. Primus® og Starane® XL kan også i visse tilfeller brukes, hvis det ikke er kryssresistens mot disse midlene. Bruk ikke Express® Gold SX® alene mer enn 2 av 3 år. Det tredje året må det brukes / skiftes til et middel fra en kjemisk gruppe med en annen virkningsmekanisme, tankblandes med dette eller kombineres med et ikke-kjemisk tiltak.

Følg HRAC's anbefalinger når du velger en annen type produkt. De anbefaler det ovennevnte og å bruke et allsidig vekstskifte med effektiv ugrasbekjempelse i hver kultur. Ugrasharving eller aktivt bruk av brakking er også bra tiltak for å unngå utvikling av herbicidresistens

2. Dersom det alt er påvist resistens mot sulfonylurea på arealet, må Express® Gold SX® ikke brukes alene, det må blandes med et preparat med en annen virkningsmekanisme som er effektivt mot denne/de aktuelle ugrasarten(e). Dersom det konstateres resistens mot Express® Gold SX®, etter sprøyting, må arealet snarest mulig sprøytes på nytt med et effektivt middel med en annen virkningsmekanisme mot den/de aktuelle ugrasarten(e).

Det er viktig å merke seg at vurderingen av preparatets risiko for helse og miljø er utført på preparatet alene, og ikke som en blanding med andre preparater.

LYSNING I FARGEN

Kornplantene kan under visse forhold få en forbigående lysere farge i 4 - 10 dager etter behandlingen.

BRUKSRETLEDNING

Dosering: Det må maksimalt brukes 2,7g granulert Express® Gold SX® pr. daa. per sesong

HØSTKORN

Høstvetete, høststrug, rughvete og høstbygg:

Balderbrå, vassarve, oljevekster, då, gjeterkasse, pengeurt, rødtvetann og andre ugrasarter nevnt med over 95% virkning (se tabell for effekt for andre ugrasarter).

Sprøytetidspunkt vår - dosering:

Best ugrasvirkning ved behandling tidlig når kornet og ugraset har kommet i god vekst om våren. Express® Gold SX® kan dog brukes med god virkning, senest inntil flaggbladet blir synlig i høstvetete, høststrug og rughvete - stadiet 39. I høstbygg må Express® Gold SX® ikke brukes etter begynnende strekning - stadiet 30.

Ugras 0-4 varige blad (BBCH 10-14) (oppfølging av høstsprøyting):

Dosering: 1,6 – 2 g granulater Express® Gold SX® pr. daa. + DP-klebemiddel

Ugras 0-4 varige blad (ingen høstsprøyting, normalt er høyeste dose nødvendig):

Dosering: 1,6 – 2,5 g granulater Express® Gold SX® pr. daa. + DP-klebemiddel

Ugras > 4 varige blad og/eller dominerende åkerstemorsblom; normalt er høyeste dose nødvendig:

Dosering: 2 – 2,7 g granulater Express® Gold SX® pr. daa. + DP-klebemiddel

Klengemaure:

Blanding av Express® Gold SX® + fluroksypyrholdig produkt kan sprøytes tidlig på våren, når åkeren /plantene er i god aktiv vekst, og de fleste klengemaureplanter har minimum 1 bladkrans. Hvis klengemauren ikke er langt nok framme, oppnås den beste samlede effekt ved å sprøyte Express® Gold SX® tidlig og andre fluroksypyrholdige produkter senere - evt. sammen med f.eks. soppsprøyting/stråforkorting (vekstregulering).

Dosering av Express® Gold SX® justeres ut fra ugrasflora, laveste dosering på smått ugras, hvis det er mange åkerstemorsblom, bør dosering heves til min. 2 g granulater, i visse tilfeller med svært mange åkerstemorsblom, kan 2,7 g granulater pr. dekar være nødvendig.

VÅRKORN

Best ugrasvirkning når ugraset er på frøbladstadiet – 4 varige blad, og plantene er i god aktiv vekst. Dette sammenfaller normalt med kornets 2 – 4 bladstadiet. Express® Gold SX® kan dog brukes med god virkning, senest inntil flaggbladet er fullt utviklet i vårhvete og vårbygg - stadiet 39. I havre må Express® Gold SX® ikke brukes etter begynnende strekking - stadiet 30 og maks 1,8 g Express® Gold SX®.

Då, balderbrå og andre ugrasarter nevnt med over 95% virkning (se tabell for effekt for andre ugrasarter).

Behandling foretas på fuktig jord og saftspente ugrasplanter med frøblad - 4 varige blad.

Dosering i bygg og vårhvete: 1 – 2,7 g granulater Express® Gold SX® pr. daa. + DP-klebemiddel

Høyeste dosering ved mange åkerstemorsblom.

Dosering havre: 1 – 1,8 g granulater Express® Gold SX® pr. daa. + DP-klebemiddel

Da visse havresorter (bl.a. sorten Matilda) kan være litt følsomme overfor Express® Gold SX®, må det maksimalt brukes 1,8 g granulater Express® Gold SX® i havre pr. dekar. Følsomheten er særlig tilstede ved sene behandlinger

og store utslag i temperatur, samt ved langsom vekst som følge av f.eks. tørke. Den laveste dosen kan i visse tilfeller være tilstrekkelig for å sikre en god ugrasbekjempelse. Tette kulturer vil dog vanligvis yte tilstrekkelig konkurranse, slik at dosen er tilstrekkelig. Tilsetning av klebemiddel kan eventuelt også utelates, da det forsterker risikoen for påvirkning av kulturen. Uten klebemiddel blir imidlertid virkningen på ugraset dårligere, spesielt på meldestokk.

Gullkrage:

Behandling foretas på fuktig jord med saftspente ugrasplanter med frøblad - 4 varige blad. Høyeste dose er normalt nødvendig.

Dosering: 1,6 - 2,7g granulat Express® Gold SX® pr. daa. + DP-klebemiddel

Tillaging av sprøytevæske

Begynn alltid sprøytearbeidet med en ren sprøyte. Fyll tanken ½ med vann. Tilsett den beregnede mengde Express® Gold SX® direkte i tanken under omrøring, og først når granulater er oppløst tilsettes en evt. blandingspartner. Fyll etter med vann. Like før sprøytetanken er helt full, tilsettes eventuelt sprede-/klebemiddel. Fortsett omrøringen inntil utsprøytingen er avsluttet.

Sprøytevæsken skal sprøytes ut samme dag. Blandinger med andre midler skal dog sprøytes ut straks

Sprøyteteknikk, vannmengde og sprede-/klebemiddel

Express® Gold SX® sprøytes ut med en teknikk som sikrer en god og ensartet dekning av ugrasplantene. Bruk flatsprededyser, f.eks. en ISO 110-02 dyse med et trykk på 2,0-3,0 bar eller en tilsvarende Low-drift dyse.

For å sikre et optimalt opptak og virkning, kan Express® Gold SX® utsprøytes med tilsetning av et sprede-/klebemiddel, se anbefalinger.

Der brukes normalt 10-20 liter vann per dekar. I meget tette og kraftige åkre, eller ved kraftig bestand av ugras, kan det være nødvendig å øke vannmengden for å sikre tilstrekkelig dekning.

Anbefalte vannmengder og sprøyteteknikk:

Korn (det brukes 10 – 20 l vann pr daa)

Dyse: ISO F - 02-110 eller ISO LD-02-110

Trykk på 2 bar og 7,8/6,3 km/time gir 10/12,5 l vann pr daa

Trykk på 3 bar og 6,4/5,5 km/time gir 15/17,5 l vann pr daa

Dyse: ISO F - 025-110 eller ISO LD-025-110

Trykk på 2 bar og 6,5/4,9 km/time gir 15/20 l vann pr daa

Trykk på 3 bar og 8,0/6,0 km/time gir 15/20 l vann pr daa

Anbefalt ikke-ionisk sprede-/klebemiddel:

DP-klebemiddel.

Dosering: 50 ml/100 liter vann.

Begrensning i bruk- etterfølgende kultur

Hvis det er brukt opp til 2,7g granulat Express® Gold SX® pr. daa, kan det den følgende vekstsesong dyrkes høst- og våroljevvekster, poteter, mais til ensilering, korn evt. med gras-/kløvergjenlegg, erter, åkerbønner, lin og betær.

Det kan ikke dyrkes grønnsaker eller noen annen kultur enn de ovenfor nevnte, hverken det år Express® Gold SX® er brukt eller det følgende år.

Omsåing av et areal behandlet med Express® Gold SX®

Hvis en behandlet åker skal omsås, skal det kun sås korn. Innenfor den 1. måned etter behandlingen skal det kun sås vårhvete eller havre, og det bør pløyes. Til ugrasbekjempelse i det omsådde korn skal det ikke brukes et sulfonylurea-produkt f.eks. et produkt som inneholder tribenuron-metyl, jodsulfuron, metsulfuron-metyl eller tifensulfuron-metyl eller et annet sulfonylurea-produkt.

For ugrasbekjempelse i omsådd korn bør det ikke brukes et sulfonylurea-produkt.

Blandbarhet

Express® Gold SX® kan generelt blandes med relevante ugras-, insekts- og soppmidler i korn. Det bør maksimalt blandes 2 produkter.

Praktisk erfaring har vist at Express® Gold SX® kan blandes med DP-klebemiddel, Ariane® S, Express® 50 SX®, Delaro®, Forbel®, Harmony® Plus 50 SX®, CCC® Nufarm 750, Proline®, Ratio® Super SX®, Starane® XL, Talius® og Tomahawk® 200SC.

LAGRING

Uåpnet pakning skal oppbevares tørt. Åpnet pakning lagres tørt og godt lukket.

FORSIKTIGHETSREGLER

Bruk vernehansker av nitril e.l. heldekkende arbeidstøy ved håndtering og bruk av preparatet. Ved langvarig sprøyting og når det er fare for innånding av damp/sprøytetåke, skal halvmaske med kombinasjonsfilter A1/P3 brukes.

Tilsølte klær må fjernes og vaskes før bruk.

Vask hender og ansikt når arbeidet er ferdig eller avbrytes.

Ved uhell eller mistanke om forgiftning kontakt lege eller Giftinformasjonen tlf. 22 59 13 00.

RENGJØRING AV TOMEMBALLASJE

Tomemballasjen skylles minst 3 ganger med vann og innholdet tømmes i sprøytetanken.

RENGJØRING AV SPRØYTEUTSTYRET ETTER Express® Gold SX®

Alle sprøyter skal ha tankskylledyse, og rentvannstank tilsvarende 10 - 15 % av tankens kapasitet, som sikrer at tilstrekkelig rengjøring innvendig kan skje i den åker, som nettopp er behandlet.

Sprøyten skal kunne skylles/vaskes så mye på åkeren, at restkonsentrasjonen i restvæsken i tanken er mindre enn 2 % av den opprinnelige konsentrasjon av preparatet. Dette kan gjøres ved å dele det rene vannet til 3 skyllinger/vask, hvor tanken er tømt så godt som mulig mellom hver skylling/vask.

Innvendig rengjøring av sprøyten.

MERK! Husk å aktivere alle haner og ventiler. Hev trykket så meget, at overtrykksventilen fra det selvrensende filter utløses.

1. Sprøyten tømmes helt for sprøytevæske.
2. Straks etter endt sprøyting skylles sprøyten med ca 1/3 av det rene vannet. Skyll vannet sprøytes utover den kulturen, som nettopp er sprøytet.
3. Fyll neste 1/3 rent vann i tanken og tilsett 0,5 liter All Clear® Extra. Sprøyt litt av vaskevannet ut gjennom bom og dyser, så disse settes i bløtt. La omrøring

- og tankskylledyse kjøre i minst 15 minutter. Sprøyt ut skylle-/vaskevannet over den kulturen som nettopp er behandlet.
4. Skyll tanken grundig med siste 1/3 rent vann og sprøyt skyllvannet utover den kulturen som nettopp er behandlet. Evt. åpnes bunnproppen og tanken tømmes helt i marken.
  5. Utvendig rengjøring av sprøyte og traktor kan skje i åkeren (det velges et nytt sted hver gang og pass på avstand til drenering, åpent vann og brønner til drikkevann). Rengjøringen kan også skje hjemme på en plass med oppsamling av vaskevann enten i gjødselbeholder eller separat beholder. En uvasket sprøyte skal oppbevares under tak, eller i åkeren på det areal som nettopp er behandlet.
  6. Dyser, filtre og siler kan avmonteres og renses i vann tilsatt 50 ml All Clear® Extra pr. 10 liter vann.

AVFALLSHÅNDTERING

Rengjort emballasje bringes til lovlig avfallsanlegg. Plastemballasje kildesorteres.

Konsentrerte preparatrestre og ikke rengjort tomemballasje må innleveres til mottak for farlig avfall.

MERK

Vi garanterer at produktet holder rett kvalitet. Dette innebærer ingen garanti for at produktet under alle forhold har den forventede virkning. Bruksanvisningen er basert på forsøk og erfaringer. Hvis preparatet håndteres eller brukes på annen måte eller under andre vilkår enn angitt på etiketten, bortfaller vårt ansvar ved eventuell skade.

Varemerke registrert av:

CDQ™ SX® Express® SX®, Harmony® Plus 50 SX®, Ratio® Super SX®, All Clear® Extra, DP-Klebemiddel: FMC Corporation; Talius®: DuPont; CCC® Nufarm 750, Tomahawk® 200SC: Nufarm; Forbel®: BASF; Delaro®, Proline®: Bayer CropScience; Ariane® S, Primus®, Starane® XL: Dow AgroScience.

